

## אבחון לקויות למידה באמצעות מת"ל – מידע לפונה

אל"ה הוא מכון לאבחון לקויות למידה במבוגרים וצעירים. האבחון במכון אל"ה מבוסס על מת"ל – מערכת ממוחשבת של מבחנים ושאלונים סטנדרטיים שפותחה לצורך אבחון מועמדים למוסדות להשכלה גבוהה ותלמידים הלומדים בהם המבקשים התאמות בבחינות וסיוע בלימודים בשל לקות למידה. מת"ל פותחה במרכז הארצי לבחינות והערכה בסיועם של מומחים ללקויות למידה, ביוזמתה ובמימונה של הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) של המועצה להשכלה הגבוהה. מת"ל נועדה לאבחון את לקויות הלמידה השכיחות – דיסלקסיה, דיסקלקוליה ודיסגרפיה – וכן להעריך את הסבירות לקיום הפרעת קשב וריכוז.

### כלי האבחון של מת"ל

במת"ל 2 שאלונים ו-20 מבחנים הבודקים תפקודים קוגניטיביים בתחומים האלה: שפה (קריאה וכתיבה), תפקודים כמותיים, קשב, זיכרון, תפיסה ומהירות עיבוד כללית. כלי האבחון של מת"ל פותחו בסיוע ועדות מומחים והם מבוססים על ידע תאורטי עדכני. יעילותם של הכלים באבחון לקויות למידה נבדקה במחקר רב היקף שנעשה על סטודנטים בעלי לקויות למידה שונות. במחקר נוסף נאספו נורמות ביצוע ארציות לכל הכלים.

#### מאפייני המערכת:

- כל מבחני מת"ל נעשים באמצעות מחשב
- בכל שלבי ההבחנות נוכח בוחן.
- ההוראות לכל מבחן מוצגות על המסך וניתנות להשמעה
- לפני כל מבחן ניתנות מטלות לדוגמה ולהתנסות.
- המחשב מקליט את כל התגובות המילוליות של הנבחן.
- לכל תגובה נמדד זמן התגובה בדיוק של כ-7 אלפיות השנייה.
- במערכת בקרות לזיהוי תפקוד שלא בתום לב (התחזות).

### בדיקת ההתאמה לאבחון

עם קבלת המסמכים ותשלום דמי הטיפול נבדקת התאמת הפונה לאבחון במת"ל. במקרה של אי התאמה או אם יש יסוד סביר להשערה שקשיי הפונה אינם נובעים מלקות למידה, הפונה מופנה לגורם מקצועי מתאים להמשך הבירור.

-2-

## תהליך האבחון

תהליך האבחון נעשה ב 3 פגישות : שתי פגישות של כשעתיים וחצי כל אחת, המיועדות להבחנות במבחני המת"ל, ומפגש אחד עם מאבחן מומחה להעמקת הבירור ולקבלת משוב על תוצאות האבחון ומשמעותן. המאבחן קובע את האבחנה הסופית בשאלת קיומה של לקות למידה וכן את רמת הסבירות לקיומה של הפרעת קשב וריכוז. האבחנה מבוססת על כל הנתונים שבידי המאבחן, ובהם התפקודים במבחני מת"ל, ההיסטוריה ההתפתחותית והלימודית של הפונה כפי שהיא מתועדת במסמכים המצורפים לפנייה ובשאלון האישי שמילא הפונה והמידע שנאסף במפגש האישי עם הפונה.

## דוח האבחון

בתום האבחון מופק דו"ח ממוחשב ובו תוצאות התפקוד בכל מבחני מת"ל וחוות הדעת של המאבחן. בחוות הדעת מצוינת האבחנה הסופית בשאלת קיומה של לקות למידה וכן הערכה בנוגע לסבירות קיומה של הפרעת קשב וריכוז, ובהתאם ניתנות המלצות בנוגע לתנאי התאמות בבחינות אקדמיות ולסיוע במהלך הלימודים. שני עותקים חתומים של הדוח נשלחים אל הפונה.

## קבילות האבחון

תוקף האבחון במת"ל מותנה בשיתוף פעולה מלא של הפונה, הן במסירת מידע מלא ונכון והן בתפקוד במטלות המבחנים כמיטב יכולתו. במידה שהתמונה שתתקבל ממכלול הנתונים תהיה בלתי סבירה, לא שלמה ומעורפלת, יתכן שהמאבחן לא יוכל לגבש אבחנה חד משמעית והמלצות להתאמות ולסיוע. במקרה כזה יומלץ לפונה לעשות בירור נוסף, נפרד מהאבחון באמצעות מת"ל. האבחון באמצעות מת"ל קביל לצורך הגשת בקשה לתנאים מותאמים בבחינה הפסיכומטרית בצרוף מסמכים אחרים הנדרשים ע"י היחידה לבחינות בתנאים מותאמים במרכז הארצי לבחינות והערכה. האבחון באמצעות מת"ל קביל לצורך הגשת בקשה לתנאים מותאמים בבחינות אקדמיות בכל המוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים ע"י המועצה להשכלה גבוהה, וכן במוסדות אחרים. במקרה שמוסד מתקצב להשכלה גבוהה אינו מכיר באבחון באמצעות מת"ל, ניתן לפנות למר משה אהרוני, ממונה תחום מנהל וכספים ורכז ועדת ההיגוי של ות"ת לנושא הסיוע לסטודנטים בעלי לקויי למידה בטל' 02-5679927 או בדוא"ל [moshe@che.org.il](mailto:moshe@che.org.il).

## למי מיועד האבחון?

האבחון במת"ל מיועד לצעירים שנקבע בעבר כי הם בעלי לקות למידה או הפרעת קשב וריכוז והאבחון שבידיהם אינו תקף, אך למי שיש להם קשיים ניכרים לפחות בתחום אחד מהתחומים הבאים: קריאה, כתיבה, תפקודי שפה אחרים, חשבון, תפקודי קשב וריכוז

## בדיקת ההתאמה לאבחון מת"ל

◆ מכון אל"ה - אבחון להשכלה גבוהה ◆

ההבחנות במת"ל אפשרית לפונים הממלאים את כל התנאים הבאים:

- א. גיל 16-35
- ב. שליטה בעברית ברמת שפת אם (במקרים מסויימים ניתן לאבחון במערכת גם עולים ותיקים ששפת אמם רוסית)
- ג. היעדר מוגבלות פיזית הצפויה להפריע להבחנות באמצעות מחשב (כמו כבודות ראייה, כבודות שמיעה, בעיות מוטוריות)

-3-

- ד. לא נבחנו במת"ל בשלוש השנים האחרונות.  
אם אינך עומד באחד מהתנאים א-ג או שאינך בטוח בנוגע להתאמת האבחון לצרכיך, ניתן לברר סוגיה זו מול המכון. במכון האבחון כל מקרה יבדק לגופו מתוך התייחסות לגילו של הפונה, למאפיינים אחרים שלו, למטרות האבחון, לחלופות הקיימות ועוד.

## הפניה לאבחון

לאחר יצירת קשר ראשוני עם מכון האבחון יש לשלוח למכון את המסמכים הבאים בדואר רשום:

1. קבלת תשלום של דמי טיפול בפניה בסך 80 ₪ (הסבר כיצד לשלם נמצא בסעיף "מחיר האבחון")
2. שאלון אישי לפונה (ניתן להורידו מאתר המרכז הארצי לבחינות והערכה בכתובת [www.nite.org.il](http://www.nite.org.il))
3. מסמכים נלווים: חשוב לצרף כל מסמך הנוגע לקשיים שבגללם פנית לאבחון וכן כל מסמך שעשוי לסייע למאבחן ללמוד על מהלך התפתחותך, על תפקודך הלימודי ועל מצבך הרפואי והרגשי, הן בעבר והן בהווה. בפרט חשוב לצרף עותקים של המסמכים הבאים:

- א. תעודות בית ספר – יסודי, חטיבה ותיכון (כל התעודות שברשותך)
- ב. תעודת בגרות או גליון עדכני של ציוני הבגרות
- ג. דוחות אבחון קודמים
- ד. תעודת ציון של הבחינה הפסיכומטרית (במידה ונבחנת)
- ה. אישורים על זכאות להתאמות בבחינות הבגרות או בבחינה הפסיכומטרית
- ו. גליון ציונים עדכני ממוסד הלימודים האחרון.
- ז. כל מסמך אחר שיכול לשפוך אור על קשייך בעבר ובהווה כגון: הפניות לאבחון, הפניות לטיפול ולסיוע, הערכות מורים או מטפלים, סיכומי טיפולים, תיעוד רפואי של תרופות.

לתשומת לבך המסמכים לא יוחזרו. מומלץ לשלוח העתק ברור ולשמור ברשותך את המקור.

את המסמכים יש לשלוח לכתובת:

מכון אל"ה - מכללת אחוה

ד.נ. שקמים 79800

## ערעור על חוות הדעת של המאבחן

לכל פונה שמורה האפשרות לערער על מסקנות האבחון במת"ל. בקשה לערעור יש להגיש למכון שבו נעשה האבחון בצרף מכתב המפרט את הסיבות לערעור. בעקבות הפניה לערעור יעביר מכון האבחון את תיקו של הפונה בשלמותו למכון אחר של מת"ל, לגיבוש חו"ד חדשה.  
מחיר הטיפול בערעור הוא 200 ₪, שישולמו ישירות למרכז האבחון האחראי על חוות הדעת החדשה.



המכללה  
האקדמית  
אחוה



## מחיר האבחון

האבחון במת"ל הוא שרות לציבור ללא כוונת רווח.  
מחיר האבחון הוא 1450 ש"ח, מתוכם 80 ש"ח דמי טיפול בפניה.  
ניתן לשלם טלפונית באמצעות כרטיס אשראי בטל\* 3622 – שלוחה 3 – שלוחה 2, אם אין מענה ניתן להשאיר הודעה במשיכון.